

NORMANDIET JUNI 2018

- museer, slagmarker og kirkegårde -

Tekst: Poul Christensen. Billeder: Niklas Bay Clausen & Poul Christensen

I marts måned 2018 blev Niklas og jeg gjort opmærksomme på, at der var 2 ledige pladser tilbage på en bustur til Normandiet, hvor man ville være 4-5 dage i landgangsområdet i perioden for 74-året for D-DAY.

Tovholder for turen var Bo Kjærgård - en garvet arrangør og guide med rigtig mange turer til Normandiet på CV'et og ikke mindst med en omfattende viden omkring krigshistorie og specielt kampvogne.

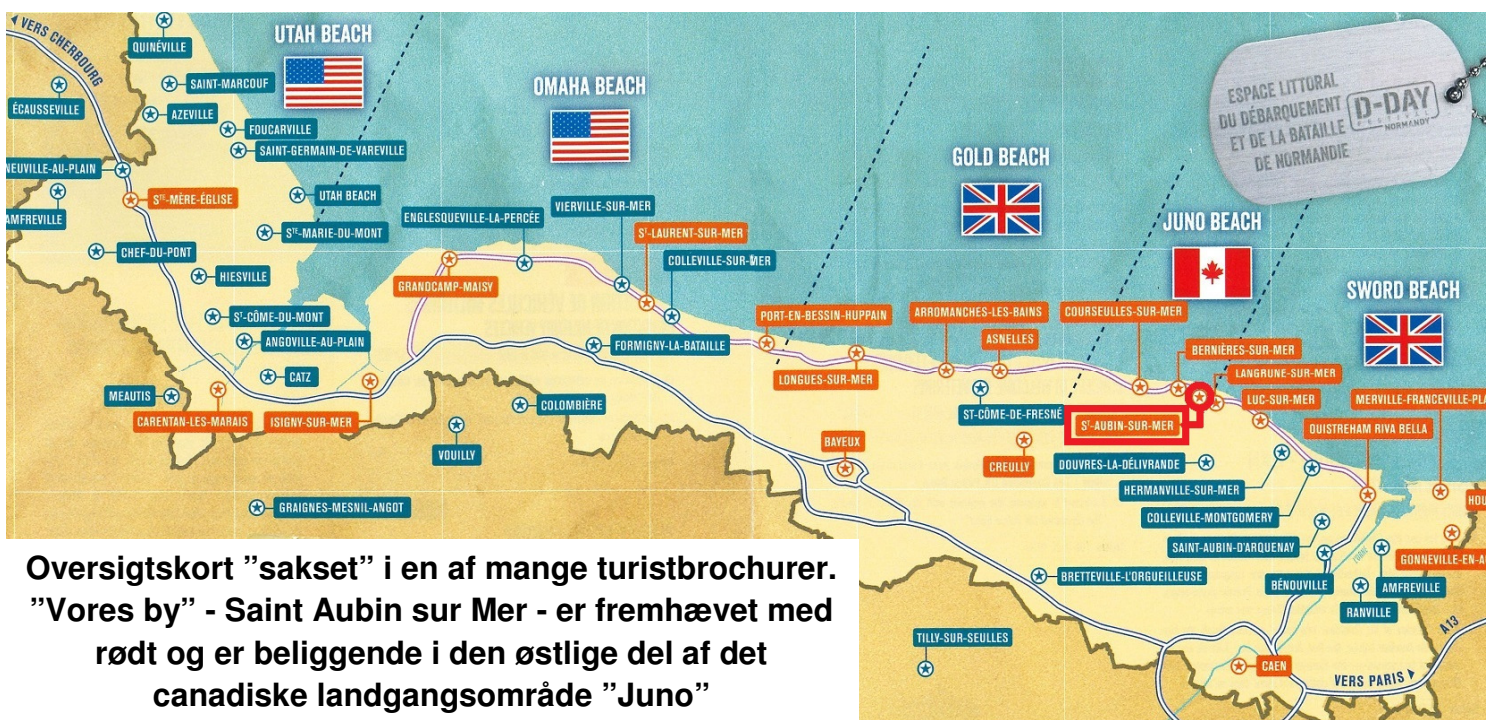
Det tog ikke mange minutter at overveje tilbuddet, og vi tilmeldte os begge. Med Bo Kjærgårds fortid i Forsvaret forventede vi, at turen ville blive forsøgt styret med militærdisciplin - - og her blev vi ikke skuffet.....

Turgruppen bestod af: Bo + 2 chauffører og så de ca. 40 deltager, heraf var vi 5 DMF-medlemmer.

Afgang fra Danmark var d. 3. juni. Startopsamling var i Holstebro, men vi var en del der først steg på bussen i Fredericia. Da vi forlod Danmark søndag eftermiddag var det sommer og temperaturen 28°C.

Da vi var fremme i Nordfrankrig næste formiddag, var det blevet efterår! Det blæste, støvregnede og temperaturen var faldet til 14°C - men om ikke andet, så var vejret meget lig vejret d. 6. juni 1944. Den første dag så vi forskellige slagmarker fra 1. vk., en kirkegård og det monumentale mindesmærke - **The Thiepval Memorial to the Missing of the Somme** - rejst for de over 70.000 savnede britiske og sydafrikanske soldater, som simpelthen manglede efter de voldsomme kampe ved Somme. Her kommer man tæt på de himmelråbende tal for tab af menneskeliv under denne krig - hvor der på enkelte dag blev dræbt 10.000'er af unge mænd. Sidst på dagen kom vi frem til vores campingplads, hvor der var reserveret Mobile Homes til os, hvor vi på forhånd var blevet fordelt i grupper på 4 mand.

Vores campingplads - **Camping Sandaya La Côte de Nacre** - ligger i byen **Saint Aubin sur Mer** placeret tæt på kysten og i området "Juno", hvor den 3. canadiske Infanteridivision gik i land d. 6. juni. Landgangskysten var opdelt i 5 områder. De 2 amerikanske mod vest "Utah" og "Omaha" og de 2 engelske - "Gold" vest for det canadiske "Juno" og "Sword" øst for.

Oversigtskort "sakset" i en af mange turistbrochurer. "Vores by" - Saint Aubin sur Mer - er fremhævet med rødt og er beliggende i den østlige del af det canadiske landgangsområde "Juno"

I de følgende dag blev vi ført rundt i det store invasionsområde - her vil jeg fremhæve 4 museer - alle meget forskellige og alle meget seværdige.

PEGASUS MEMORIAL - Museet fortæller historien om - the British 6th Airborne Divisions - dristige, yderst vigtige og ikke mindst meget veludførte aktion tidligt om morgenen d. 6. juni 1944. Dens opgaven var blandt andet at tage og sikre broerne Pegasus og Horsa, der var meget vigtige for de allieredes fremrykning mod storbyen Caen. Briterne havde efterretninger om at broerne var gjort klar til sprængning af tyskerne, så derfor skulle angrebet komme som en overraskelse. Efterretningerne var dog ikke helt korrekte, da tyskerne fjernede sprængladningerne hver aften, fordi de var nervøse for at den franske modstandsbevægelse ville stjæle dem i nattens løb. De britiske luftlandestyrker, der skulle tage Pegasus broen, ankom med 3 glideplaner og de landede omkring 50 meter fra broen - i sig selv en utrolig bedrift. De fik nedkæmpet den tyske vagtgruppe under en heftig ildkamp og broen blev sikret. Der dukkede efterfølgende en tysk enhed op, som ville blande sig i kampene, men denne blev til dels nedkæmpet og afvist. Herefter holdt briterne de 2 broer til hovedstyrken kunne sikre hele området.

Et spændende museum med fine historier og gode effekter. De har nok den største museumsgenstand, som jeg har set på et museum. I 2000 i forbindelse med at Pegasus broen skulle udbygges købte museet den gamle bro af den franske stat for 50 cent. Broen står i dag i parken bag museet, hvor man stadig kan se de forskellige skader, den fik under kampene i morgentimerne d. 6. juni 1944.

AIRBORNE MUSEUM - Sainte-Mère-Église - Museet fortæller de amerikanske faldskærmstroppers invasionshistorie. Det er nogle flotte bygninger, der rummer de fine udstillinger, som fortæller 82nd and 101st Airborne Divisions historie. Der oser af engagement, kvalitet og ikke mindst penge - det er flot og dele af formidlingen er yderst moderne og effektiv. Tæt på museet - på den modsatte side af bytorvet - hænge den ikoniske US-paratrooper stadig i kirketårnet, som de fleste nok husker ham fra filmen "Den længste dag". Dog hænger han i dag på den modsatte side af kirketårnet, så man bedre kan se ham og få lavet en god selfi - sådan må historien i dag jo tilpasse sig turisterne.

Som bonus var der den dag, vi var i Sante-Mère-Église, et lokalt militariamarked med en udendørs- og en indendørsafdeling. Desværre var køen til det indendørsmarked meget lang, så vi måtte nøjes med at snuse lidt rundt på det udendørsmarked - hvor vi dog også kunne finde et par fine souvenirs.

Sante-Mère-Église - hvor en dukke viser omtrent, hvordan private John M. Steele hang i kirketårnet, mens kampene rasede i gaderne og på pladsen under ham

D-DAY MUSEUM - Arromanches - Museets hovedhistorie er det kunstige havneanlæg - en Mulberry-havn. De allierede vidste, at det var vitalt at have en havn eller to til rådighed, hvis de skulle være muligt at få fodfæste på det europæiske kontinent. Problemet var bare, at alle havne i området var godt beskyttet af tyskerne og derfor ville det være dyrt eller måske helt umuligt at tilkæmpe sig en havneby.

Hele idéen med en Mulberry-havn er, at det er et kæmpe samlesæt, som kan transporteres ad søvejen til bestemmelsesstedet, hvor dele sænkes ned på havbunden og andre flyder på havoverfladen. Transportskibene kunne lægge til ved disse Mulberry-havne og losset direkte på lastbiler, som kunne køre ad Mulberry-havneanlægget ind på stranden og ud til bestemmelsesstedet,

2 Mulberrys blev transporteret over kanalen. A-anlægget blev anlagt ved landgangsområdet "Omaha" og B-anlægget ved landgangsområdet "Gold" ved Arromanches. A-anlægget blev tidligt ødelagt af en storm, hvor B-anlægget lå bedre beskyttet og det fik en afgørende betydning for landgangens succes. Totalt udbygget kunne man losse 7 fragtskibe samtidig, og man kunne læsse op mod 750 lastbiler i timen og landsætte 18.000 ton forsyninger på én dag.

Museet virker måske lidt støvet, men historien og de utrolig flotte modeller i udstillingen gør det til et meget seværdigt museum.

Udenfor Arromanches by ved kysten, hvor man stadig kan se lidt rester af Mulberry-havnen, ligger en ny 360° biograf - **Arromanches 360 Circular Cinema**. Min mening: Et overfladisk turist quickfix ... Drop det!

OBS! I Arromanches ligger der et par fine militariabutikker med gode effekter og næsten rimelige priser.

OVERLORD MUSEUM - Museet er det nyeste af de 4 museer, og jeg mener, at det der gør dette museum helt specielt er, at det er et museum, som bygger på samlingen efter én mand - en ildsjæl som desværre ikke levede længe nok til at se museet færdig. Men det er et super museum - med et overdådigt landgangs-diorama med køretøjer og mandskab. Et tysk feltpanserværksted hvor en Panther er under klargøring. Hele gader opbygget med kampvogne, halvbæltekøretøjer og soldater.

Landgangsscene fra Overlord Museum

Flere fotos fra de imponerende udstillinger på Overlord Museum

Det er sjældent, at man ser så gennemført et museum som Overlord Museum - man fristes til at sige, at man kan se, at det er lavet af samlere for samlere.

Eneste lille "øf" herfra er, at der er udstillet så meget på museet, at man som gæst godt kan føle det lidt klaustrofobisk

Overlord Museet ligger under 1.000 meter syd for den berømte amerikanske krigskirkegård i Normandiet - Normandy American Cemetery

Nu så vi ikke kun museer i Normandiet. Den 6. juni deltog vi i den lokale mindehøjtidelighed i Saint Aubin sur Mer ved Canada House, hvor canadierne led store tab pga. tyske MG-stillinger tæt ved vandet. Efter sigende den første årsdag, hvor der ikke var deltagelse af veteraner. Man forventer dog, at der her i 2019, hvor det er 75-års jubilæum, igen vil der være deltagelse af veteraner. En af de følgende dag var Niklas og jeg på en løbetur langs stranden, og her kom vi til den tyske MG-stilling, hvorfra tyskerne påførte canadierne de voldsomme tab. En lille detalje, som vi bemærkede, var at MG-stillingen var blevet ramt af en 40 mm granat fra søsiden, og centralt i anslagesstedet sad granaten stadig.

Den tyske MG-stilling ved "Juno Beach" hvor man ser Canada House i baggrunden - TH billeder af granaten, som ramte MG-stillingen fra søsiden, og som har boret sig urokkeligt ind i stillingen

Kampene i Normandiet kostede dyrt på begge sider. Lige syd for "Omaha Beach" ligger den amerikanske kirkegård - **Normandy American Cemetery** - et must når man er i Normandiet. Det er et utroligt flot område og med en stemning man kun kan blive påvirket af.

Der er meget at se i området, og vi så meget mere end beskrevet her. Jeg kan kun anbefale et besøg, men måske ikke lige i 2019, hvor man forventer at 6. juni-arrangementet bliver det største nogen sinde.

Kors efter kors på rækker og geled - der ligger over 9.000 amerikanske soldater på denne kirkegård, som gav deres liv i forbindelse med landgangen i Normandiet og for et fri Europa